

**8 sentyabr
Jurnalıstlərin
Beynəlxalq
Həmrəyliyi
Günüdür**

Jurnalıstlərin Həmrəylik Günü Beynəlxalq Jurnalıstlər Təşkilatının 1958-ci ilin mayında Buxarestdə keçirilmiş IV konqresinin qərarı ilə qeyd olunur. Dünya mediası üçün əlamətdar sayılan bu tarix 1943-cü il sentyabrın 8-də hitlerçilər tərəfindən qətlə yetirilmiş cəxiyalı jurnalıst Julius Fučíkin xatırsına təsis edilib. Jurnalıstlərin cəmiyyətə verdiyi əvəzsiz töhfələri xatırlamaq və əsas işlərini yerinə yetirərkən qarşılaşdıqları çoxsaylı problemləri həll etmək üçün hər il 8 sentyabr Jurnalıstlərin Beynəlxalq Həmrəyliyi Günü bütün dünyada qeyd olunur.

Bu gün jurnalıstlərin demokratik dəyerlərin qorunmasına, şəffaflığın təşviqində və sərbəst məlumat axınının temin edilməsində oynadığı mühüm rolu xatırladılır. Jurnalıstlərin Beynəlxalq Həmrəyliyi Günü həqiqəti üzə çıxarmaq və xəbərləri ictimaiyyətə çatdırmaq üçün yorulmadan çalışan jurnalıstlərin dəstəklənməsi və qorunmasının vacibliliyini vurğulayır. Jurnalıstlər tez-tez münaqişə zonalarında xəbərləri işıqlandırarkən, korrupsiyonu araşdırarkən və ya insan hüquqlarının pozulmasını ifşa edərkən təhlükeli vəziyyətlərlə üzleşirlər. Bu gün hökumətləri, media təşkilatlarını və ictimaiyyəti jurnalıstlər həmçə olmağa, onların hüquqlarını, təhlükəsizliyini və ifadə azadlığını müdafiə etməyə çəgirdir.

Azərbaycanın media sahəsində də beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlər üçün məkan seçilməsi ölkəmizin malik olduğu təcrübəyə əsaslanır. Azərbaycan azad mətbuatın inkişaf etdiyi ölkə kimi nüfuz qazanıb. Şərqi Avropa ile Qərbi Asiyadan kəşfəsində yerləşən Azərbaycan bu illər ərzində media sahəsində mühüm inkişaf yolunu keçmişdir. Bu dəyişikliklər medianın təkamülündə daha geniş tendensiyaların və regionda jurnalıstlərin üzləşdiyi çətinliklərin aradan qaldırılmasına xidmət etmişdir. Azərbaycan milli mətbuatının yaranmasından isə 148 il ödüb. "Əkinçi" qəzetinin ilk nömrəsinin işıq üzü görüyü gün - 22 iyul ölkəmizdə Milli Mətbuat Günü kimi qeyd olunur. Azərbaycan milli mətbatiyinin yaradışı maarifçilik hərəkatının banilərindən biri təbiətüşəs-alım Həsən bəy Zərdabının adı ilə bağlıdır. 1875-ci ildə bütün Qafqazda böyük əksədə doğuran "Əkinçi" qəzetini ərsəyə getirən Həsən bəy onun həm naşiri, həm redaktoru, həm də korrektoru idi.

Müasir dünyada böyük auditoriyalar da daxil olmaqla aktual məsələlərin media cəmiyyətləri tərəfindən işıqlandırılması xüsusi rol oynayır. Internetin media ilə birləşməsi kütləvi informasiya vasitələrinin fəaliyyətinə də çox təsir etmiş, onların iş mexa-

Medianın inkişafı müasir dövrün tələbidir

nizmini dəyişdirmiş, qəzetlərin yenidən təşkilatlanması, radio və televiziyanın internet vasitəsilə yayım etməsinə imkan yaranmışdır. Hazırda media, beynəlxalq münasibətlər və əlaqələr sahəsində əhəmiyyətli bir vasitə kimi qiymətləndirilir. "Yumşaq güc" ilə diplomatik mübarizədə, informasiyaların vaxtında yayılması ilə siyasi üstünlüğün əldə edilməsi önemli avantajdır. Media cəmiyyəti istiqamətləndirən əsas qüvvə kimi tanınır. Vətən müharibəsi dövründə media nümayəndələrinin qəhrəmanlığı, məlumatların yerli və beynəlxalq ictimaiyyətə operativ şəkildə çatdırılması Azərbaycanın düşmən üzərində üstünlüyünü təmin etdi.

Məhz tarixi qəlebənin əldə edilməsindən sonra Azərbaycan Prezidenti tərəfindən "Azərbaycan Respublikasında media sahəsində islahatların dərinləşdirilməsi haqqında" Fərmanın imzalanması, Medianın Inkişafı Agentliyinin yaradılması və "Media haqqında" qanunun təsdiq edilməsi, milli informasiya məkanında davamlı inkişafa nail olunmanın dövlət üçün əsas prioritet olduğunu göstərir. Bu qanunun imzalanması Azərbaycanda sağlam və demokratik siyasi mühitin mövcud olduğunu bir da-ha sübut edir.

Artıq işgaldən azad edilmiş ərazilərdə dünya ictimaiyyətinin yaxından maraqlandığı qlobal tədbirlər keçirilir. Bunlardan biri də, 2022-ci il iyulun 22-də Azərbaycan Respublikasının Medianın Inkişafı Agentliyinin (MEDİA) təşkilatçılığı ilə Şuşada Milli Mətbuat Günü münasibətilə "Mediada qlobal tren-

dər, yeni çağırışlar" mövzusunda keçirilən Beynəlxalq Media Forumudur. Tədbirə ölkə jurnalıstları, Qarabağın - Şuşanın azad olunmasında iştirak edən bir qrup qazimizlə yanaşı, 20-dək ölkədən xarici media nümayəndələri və ekspertləri də qatılmışdı. Ölkə başçısı 22 iyul - Milli Mətbuat Günü münasibətilə Azərbaycanın media nümayəndələrinə ünvanladığı təbrük məktubunda qeyd etmişdi: "Əminəm ki, Azərbaycan jurnalistikası əldə olunmuş uğurların inkişaf etdirilməsi, cəmiyyətimizin davamlı tərəqqisi və xalqımızın xoşbəxt gələcəyi üçün bundan sonra da öz səylərini əsirgəməyəcək".

Məhz doğma torpaqlarda beynəlxalq ictimaiyyətin iştiraki ilə nüfuzlu tədbirlərin keçirilməsi qürurvericidir. Cari il boyu bu xüsusda mötəbər addımların şahidi olmuşuq. İyulun 21-də "4-cü Sənaye İnqilabı dövründə Yeni Media" mövzusunda Şuşa Qlobal Media Forumunun təşkili də məhz bu qəbildəndir. Qeyd edək ki, Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı media istehlakı və media məlumatlığında mövcud tendensiyaları müzakirə etmək üçün uyğun yerdir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Forumun açılış mərasimində iştirak etdi və beynəlxalq media nümayəndələrinin suallarını cavablandırdı. Sonda ölkə başçısı qeyd etdi: "Əminəm ki, siz bu müzakirələr sayesində ölkələrinizə çox yaxşı nəticələrə qayıdaqcaqsınız. Bizim hökumətimiz üçün də müyyən maraqlı ideyalar, istiqamətlər olacaqdır. Sonuncu təklifim isə ondan ibaretdir ki, bu forum müntəzəm olaraq keçirilsin və buna birinci Şuşa Qlobal Media Forumu adı verilsin".

Dünyada baş verən hadisələr barədə detallı məlumat əldə etməyə malikik. Bu uğur, inkişaf, tərəqqi sözsüz ki, jurnalıstlərdən böyük məsuliyyət tələb edir. Məhz bu xüsusda savadlılığın artırılması istiqamətində atılan addımlar, dövlətin media sahəsinə xüsusi qayğısı qeyd edilməlidir. Senzurun ləğv edilməsindən sonra başlanan yeni inkişaf yolunda Azərbaycan bu gün əmin addımlarla irəliləyir. Digər sahələrdə olduğu kimi, medianın da beynəlxalq arenada öncül yere sahib olması Azərbaycanın qururudur.

Nurlan ABDALOV,
"Respublika".